

ESAS NO : 1981/1263

KARAR NO : 1983/172

sayılı yasa'nın 19.maddesine göre yapılan başvuru sonucu görevli yargı yeri belirlenmesine rağmen verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Celal Taş

O L A Y : Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu Devrimci Halkın

Yolu yayınlarından olan ve 30.8.1978 tarihinde basılıp yayınlanan "Halkın Yolu Çıkarkar başlıklı broşürde yayınlanan yazılarla, komünizm ve milli duyguları zayıflatıcı propoganda yapmak ve hükümetin manevi şahsiyetini tahkir ve tezyif etmek suçlarını işlediği ileri sürülerek, İstanbul C.Savcılığı'nca eylemine uyan TCK.num 142/1-6., 142/3-6., 159/1. ve 1' son maddelerine göre cezalandırılması istemiyle kamu davası açılmış, aynı sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu Devrimci Halkın Yolu Gazetesi'nin 30.8.1978 günlü sayısında nitelikte suçların işlendiği ileri sürülerek, sanığın TCK.num 142/1-6., 159/1.maddelerine göre cezalandırılması istemiyle açılan ayrı bir kamu davası, ilk kamu davası ile birleştirilmiş ve İstanbul 2.Ağır Ceza Mahkemesi'nin 26.12.1979 günlü, 1978/502, 1979/580 sayılı görevsizlik kararı üzerine dosyanın intikal ettiği İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askeri Mahkemesi 6.11.1980 günlü, 1980/390 esas sayılı ile; davada adli yargı yerinin görevli olduğu kanısına vararak görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, 13.7.1981 gününde, 1980/727-1981/524 sayılı ile; "MGK.nin 7 sayılı kararı'nın 4.maddesi kapsamına giren, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı yasa'nın 13/b maddesindeki bağlantı koşulu içeren suça ait davanın askeri yargı yerinde görülmesi gerektiği"ni karara bağlamıştı.

Bu kez İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askeri Mahkemesi, 10.3.1981 gününde, 1980/390-1981/288 sayılı ile; 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmediğinden, Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulması yolundaki kararından rücu ederek mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiştir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuş-

mazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Ali Suat Erkoç, Yaşar Çiftçioğlu, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yapıldığı, 27-4-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığının ve Askeri Yargıtay Başsavcılığının Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in yasa ve yönetime aykırı olan Askeri Yargı yeri kararının kaldırılması gerektiği biçimindeki sözlü açıklamaları dinledikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

2247 sayılı yasa'nın 19.maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuran yargı yerinin; Uyuşmazlık Mahkemesi kararını beklemeden görevsizlik kararı vermesi ve olumsuz görev uyuşmazlığı çıkarması, 2247 sayılı yasa'nın öngördüğü kurallarla bağdaşmaz. Öte yandan böyle bir başvuru üzerine Uyuşmazlık Mahkemesi'nce görevli yargı yeri saptanmış ise başvuran mahkemenin başvuru kararından rücu etmesi ve olumsuz görev uyuşmazlığı oluşturması (görevsizlik kararı verere mümkün değildir.

Kaldığı; 19.madde uyarınca yapılan başvuru üzerine suçun, 1402 sayılı yasa'nın 13/a.maddesindeki süre dışında işlenmesine karşın, sanığın aynı dergide yayınlanan yazılarından dolayı hakkında açılan kamu davasının Askeri Yargı yerinde görülmesi Mahkememiz Ceza Bölümü'nün muhtelif kararlarıyla belirlenip (örneğin, 18-5-1981 gün, 1980/663, 1981/233 sayılı karar) 1402 sayılı yasa'nın 13/b.maddesindeki bağlantı koşulu gerçekleştiği gerekçesiyle Askeri Yargı yeri görevli kılındığına göre, mahkemenin görevsizlik kararı aşıkca usul ve yasa'ya aykırı düşmüştür.

Zira; Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarının kesinliği ilkesi uyarınca davaya Askeri Yargı yerinde bakılması bir zorumluluk haline gelmiştir.

Bu duruma göre, görev sorunu kesin olarak çözümlendiğinden İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesinin 10-3-1981 günlü, 1980/390-1981/288 sayılı görevsizlik kararının yasa ve yönetime aykırılığı nedeniyle kaldırılması gerekir.

SONUÇ : İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesinin 6-11-1980 sayılı yasa'nın 19.maddesi uyarınca 6-11-1980 günlü, 1980/390 esas sayılı başvurusu üzerine, Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'nün 13-7-1981 günlü, esas-1980/724, karar-1981/1 sayılı kararıyla 1402 sayılı yasa'nın 13.maddesinde 2301 sayılı yasa ile yapılan son değişiklikte nazarı itibare alınarak, sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla genel ve ortak amaç içerisinde irtibatlı olarak işlenmiş olması koşu

nında dava konusu fiillerde mevcudiyeti kabul edilerek davaya Askeri Yargıyerinde bakılması gerektiği şeklinde görevli yargı mercii belirtildiğine ve görev konusuna ilişkin olarak usul yasa'larında yapılan değişikliklerin yargılamanın ~~bu~~ evresinde Uyuşmazlığı inceleyen görevli ve yetkili yargı mercilerince değerlendirilmesi gerektiğine göre, bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına ve ancak İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesince başvuru sonucu beklenilmeksizin yasa ve yönetime aykırı olarak verilen 10-3-1981 günlü, esas-1980/390, karar-1981/288 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 27-4-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

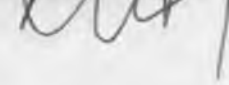
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

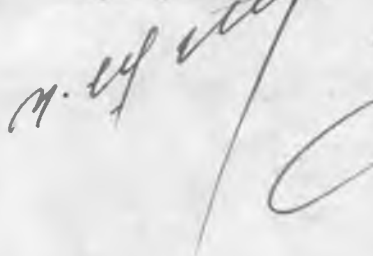
Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Üye

Osman Kayacan

Üye

Ergun Arsan

Pa 26.5

D/E.